

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . „ 2.—
četrtna . . . „ 1.—
Posamezna št. „ 0.10

Št. 28.

V Ljubljani, dne 9. junija 1911.

Leto VI.

13. junij 1911.

Krščansko socialni delavci! Krščansko-socialne delavke po širni slovenski domovini! Dne 13. junija Vas kliče Vaša dolžnost, da storite v popolni meri svojo dolžnost kot zavedni pristaši in pristašinke Vseslovenske Ljudske Stranke! Volite zgolj kandidate, ki Vam jih priporoča Vseslovenska Ljudska Stranka. Skrbite, da prav izpolnite glasovnice in glejte tudi, da bodo Vaši znanci zapisali na glasovnico pravilno našega kandidata. Objavljamo še enkrat imena državnoborskih kandidatov Vseslovenske Ljudske Stranke. Natančno tako izpolni vsak volilec svojo glasovnico!

Na Kranjskem:

1. Mesto Ljubljana: Dr. Vinko Gregorič, zdravnik v Ljubljani.
2. Ljubljanska okolica (ljublanski sodni okraj brez mestne občine Ljubljana): Dr. Ivan Šusteršič, odvetnik v Ljubljani.
3. Sodni okraji Radovljica, Kranjska gora, Tržič: Josip Pogačnik, posestnik, poštar in deželni poslanec v Podnartu.
4. Sodna okraja Kranj in Škofja Loka: Franc Demšar, posestnik in deželni poslanec na Češnjici.
5. Sodna kraja Kamnik in Brdo: Dr. Janez Krek, profesor bogoslovja in deželni poslanec v Ljubljani.
6. Sodni okraji Vrhnika, Logatec, Cerkljica in Idrija: Josip Gostinčar, posestnik v Ljubljani.
7. Sodni okraji Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava, Lož: Dr. Ignacij Žitnik, kanonik in deželni poslanec v Ljubljani.
8. Sodni okraji Litija, Višnja gora, Radeče: Franc Povše, komercialni svetnik, posestnik in deželni poslanec v Ljubljani.
9. Sodni okraji Krško, Kostanjevica, župnik, deželni poslanec na Trebelnem.
10. Sodni okraji Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk in občine Banjaloka, Fara in Osilnica: Franc Jaklič, nadučitelj in deželni poslanec v Dobropoljah.

Carska zločinstva.

(Dalje.)

Caru pade list iz roke.

»Gotovo je slišal tvoje besede!« zagromi sedaj na Lokusto. »Zapustil me je edini, katerega sem ljubil; edini, zavoljo katerega se mi je vredno zdelo kazati se mogočnega! In sedaj se me ogiblji, me zaničuje! Toda, za to mi bodeš ti plačala, ženska! Čuj moje povelje! Bur! V najgloblji ječi naj skopni ta malovredna stvar! Ne en solnčen žarek ne sme priti v njeno beznico. Počasi naj ji kratijo hrano, tako dolgo, da bo suha kakor hrodje in si prosila dobroten dar smrti od rabeljnov roke! Potem odganjaj s svojim smelim govorjenjem tiste, ki me ljubijo! Potem napravljaj pijače brez moči mojim nasprotnikom! Potem ukaj pri naznanilu, da prihaja Vindeks jemati mi prestol!«

Lokusta se zravna visoko pokonci: v skoro nadčloveški velikosti stopi pred krvoloka, ki se nehote za korak umakne. Kakor kak dolg plašč veje z zlatom obšiti zastor za njo.

»Domicij Neron!« spregovori na to: »v njenem obrazu ni videti sledu kakemu ču-

11. Sodni okraji Metlika, Novo mesto, Črnomelj: Evgen Jarc, c. kr. profesor in deželni poslanec v Ljubljani.

Na Goriškem:

1. Goriška okolica: Josip Fon, c. kr. sodni svetnik in deželni poslanec v Gorici.
2. Hinko Stepančič, c. kr. sodni svetnik in deželni poslanec v Gorici.
3. Toimin, Cirkno, Kanal, Kobarid, Bovec: Dr. Anton Gregorčič, deželni podglavar v Gorici.

Na Štajerskem:

Kmečki okraji.

1. Maribor levi breg, Št. Lenart, Ljutomer, Gor. Radgona: Ivan Roškar, kmet v Malni.
2. Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice: Franc Pišek, kmet v Orehovi vasi.
3. Ptuj, Ormož: Mihael Brenčič, kmet v Skuhli.
4. Celje, Vransko: Dr. Anton Korosec, deželni poslanec v Mariboru.
5. Rogatec, Šmarje, Kozje: Dr. Franc Jankovič, deželni podglavar in zdravnik v Kozjem.
6. Brežice, Sevnica, Laško: Dr. Ivan Benkovič, deželni poslanec v Celju.
7. Marenberg, Šoštanj, Slovenj gradec, Gornjigrad: Dr. Karel Verstovšek, deželni poslanec v Mariboru.

V mesnih okrajih.

8. Mesto Maribor, skupni slovenski kandidat Julij Stern, posestnik v Mariboru.
9. Ormož-Celje (mesta in trgi) skupni slovenski kandidat Ivan Rebek, ključavničarski mojster v Celju.

Na Koroškem:

1. Mesto Celovec: Alojzij Terček, knjigovez v Celovcu.
2. Celovška okolica: Valentin Podgorc, monsignor in ravnatelj posojilnice v Celovcu.
3. Borovlje, Dobrlaves, Pliberk, Železna

tilu, ne v njeni glavi kake bojazljivosti. Domicij Neron! skrajni čas je, da poravnava med seboj. Čuj me, kajti pač zadnjič si stojiva oko v oko. Ali mar meniš, da sem bila le izvrševalka tvojih povelj, da sem bila le morilno orodje, katero je pokorno padalo, kedar je tvoj prst premikal pero? Motiš se, mogočni cesar! Ti si bil moje orodje! Ti si bil moja ladija, katere krmilo je vodila moja roka; ta roka te je vodila do vrtnice vseh udobij, kajti od hudega si moral priti v hujše, in kedar bodeš z vsem pri kraji, kar je hudobno in zločinsko; kedar te bodejo poiskali v tvojih sanjah na mehki postelji duhovi onih, koje si poslal v senčno kraljestvo — potem ko boš izključen od bogov, s praznoto v prsih, s smrtnim strahom v srcu, žalostno obupal!«

Tako mogočna je Lokustina beseda, da se celo silni Neron nehote uklanja njeni moči. Neron obledi in ustne njegove trepetejejo.

»Žena, kaj sem ti storil?« sika cesar, da se komaj sliši.

»Kaj da si mi storil? O, vi večni bogovi! Kaj da mi je storil, me praša! Ali nisi zlobno žrtvoval najljubše stvari, najčistejše,

Kaplja: Franc Grafenauer, dež. poslanec in posestnik v Brdu pri Šmohoru.

4. Velikovec, Svinec, Stari dvor: Jurij Rutar, župan in posestnik v Št. Petru na Vašnjah pri Velikovcu.

5. Beljak: Matija Vošpernik, župan varenberške občine.

Kjerkoli bode v torek, dne 13. junija praznovali zmago Slovenske Ljudske Stranke, v vsaki družbi se spomnite naših bratov ob meji in naberite med znanci dar zmagovalcev »Slovenski Straži«. Iz vsake občine, z vsakega volišča naj pride ta dan večji ali manjši dar kot znak naše narodne zavednosti!

Poslanec Jarc o socialnodemokraških zabavljajih.

Dne 25. maja se je ob 3. uri popoldne vršil shod v gostilniških prostorih Drenika v Bršlinu pri Novem mestu. Shod je priredila »Prometna zveza«.

Na shodu je poročal profesor in deželni poslanec Evgen Jarc, ki je izvajal med drugim: Z najiskrenejšimi pozdravi se Vam predstavljam kot kandidat za Novo mesto in okolico za državni zbor. Zato sem se pa z veseljem odzval na vaše vabilo. Kakor Vam znano, poznajo socialni demokrati železničarje najbolj ob času volilnega boja, ker gre jim za to, da bi prišli v zastopstva, da bi prišli v zastopstva, da bi si zlahka služili, ker največ zastopnikov poslancev socialne demokracije je takih, da če ne deluje državni zbor in nimajo dijet, da jih morajo rediti bagajne, v katere plačujejo ubogi delavci od svojih težko zasluženih krajcarjev. Zato pa morajo vedno pridigovati svoj socialno demokratski evangelij, ki ga je leta 1848. proglasil Marks, o izboljšanju in o osvoboditvi delavskega proletariata in o vničenju kapitalizma. A če jih vprašaš, kedar se bo zboljšalo in izpremenilo, ti odgovarjajo, da je treba čakati, da to le počasi napreduje. Zabavljajo pa čez vero in duhovščino, nikakor se pa ne upajo zabavljati čez židovstvo in njih kapitalizem. Tu se vidi

najnedolžnejšo žensko, kar jih je imela zemlja? Ali ni morala umreti Oktavija, s katero si bil po Agripninih zvijačah zaročen? Jaz sem bila do jilka nesrečne in kakor so jo do jile moje prsi, kakor so jo objele moje roke, ko je umirala in moja usta so prisegla usodo njenemu morilcu. Glej, Neron, znosila sem se! Jaz sem te zapeljala, da si umoril svojo mater! Jaz sem ogrdila tvoje ime na večne čase! Jaz sem Vindeksu in Galbi pomešala med zahtevan strup neškodljivo rastlinsko pijačo, ki daje novo moč starosti, mladosti čvrst pogum! To vidi, Domicij Neron! Sedaj pa odpri ječo Lokusti, ako imaš pogum, sedaj jo vkuj v verige! Toda — in Lokusta stopi tako blizu k Neronu, da njena sapa doseže Neronovo obličje, — toda vidi nekaj: ti zaupaš moji vedi, veš da znam brati vzvezdah. Čuj tedaj, kaj so mi naznanile zvezde: Le en dan pred tvojim minulo bo troje izvljenj, ako pospešiš moj konec, le toliko prej izkopljesh grob Neronu! Sedaj pa se drzni in izvrši svoje groznje! Ko se povrnem od bolnega Faona, ki si goreče želi moje zdravniške izvedenosti, pričakujem v svojem stanovanju tvojih selov.«

(Dalje prihodnjič.)

da so voditelji odvisni ravno od židovstva. Da bi pa delavstvo ne spoznalo tega, pa toliko zabavljanja čez duhovnike, ki jih psujejo zgolj s »farji«.

Slovenska Ljudska Stranka je pa proglasila geslo in začrtala si pot, ker se bori za blagor delavstva in obrtništva in sploh malega človeka. Ona se je vedno in se bo vedno bolj potegovala za gospodarski blagor malega moža. Da imajo tudi železničarji polno težnjo in britkosti, ker jih tarejo slabe plače, slabi pomanjkljivi službeni predpisi in polno nedostatkosti, nezadostne preskrbe za starost, onemoglost, razne pomanjkljivosti v slučaju bolezni, stanovanje osobito oni, ki nimajo svojih domov, to je znano. Za vse to se bo zavzela v pomoč Slovenska Ljudska Stranka, katerekoli želje, zahteve bode imeli, ki bodo upravičene, jih bomo radi zastopali in vam bom kot državni poslanec vedno na razpolago. Vzrok, da je osobito pri dolenjski železnici toliko pomanjkljivosti, je največ krivo upravno vodstvo te železnice, ker to vodstvo skrbi samo za zvišanje dohodkov, ker druge železnice ne donajajo toliko, da bi se stroški pokrili in mora država iz davkov doplačevati ogromno vsoto nad 140 milijonov, in tako je tudi železniška uprava v Trstu zvišala upravne obratne stroške skoro še enkrat na toliko, kakor so bili prej in da s tem pokriva upravne stroške drugih železnic. Tako skrbi železnica za zvišanje upravnih stroškov, nikakor pa ne skrbi za nižkega osobja.

Z lastnimi močmi.

Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani vabi k blagoslovitvi društvene zastave 11. junija 1911. Slavnost društva je napovedana takole: V soboto, dne 10. junija: Ob pol 9. uri zvečer podoknica kumici gospe Elizabeti Kregar. V nedeljo dne 11. junija: Ob 9. uri dopoldne sv. maša v cerkvi sv. Petra. Poje društveni mešan zbor. Ob pol 1. uri popoldne zbiranje društev pred Ljudskim domom. Ob 1. uri popoldne pozdrav društev pred Ljudskim domom, nakar se izpreved uvrsti. Točno ob pol 2. uri odhod v župno cerkev po Cesarja Josipa trgu, Poljanski cesti, Škofji ulici, Sv. Petra cesti. Ob 2. uri slavnostni cerkveni govor. Nato blagoslovi društveno zastavo preč. gospod župnik Fr. Pavlič. Po cerkvenem opravi se uvrste društva zopet v izpreved, ki gre nato po Sv. Petra cesti, Resljevi cesti in Komenskega ulici v Rokodelski dom, kjer bo veselica na vrtu in v vseh prostorih Doma. Spored veselice: 1. godba, 2. petje, 3. srečolov, 4. brezžični brzojav, 5. kupleti in drugo. Na vrtu bodo različni paviljoni, izvirna posebnost: udmatski muzej. Pri izprevodu in na vrtni veselici sodeluje slavna domžalska godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 vinarjev. Orli v kroju vstopnine prosti. V slučaju slabega vremena bo veselica v vseh notranjih prostorih Rokodelskega doma.

Članom Prometne Zveze se naznanja, da naj svoje mesečne prispevke in mrtvaško odpravnino redno plačujejo, saj to je za vso lastno korist. Oni pa, kateri bi mogoče hotel odstopiti od društva najsi bode že iz enega ali drugega vzroka, je dolžan svoj izstop naznaniti podružničnemu načelniku, oziroma voditelju plačilnice ustmeno ali pismeno in svoj račun natančno poravnati.

Shod in ustanovitev plačilnice Prometne Zveze v Novem mestu. Na praznik dne 25. maja se je vršil shod članov Prometne Zveze v gostilniškem prostoru Drenik v Bršlinu pri Novem mestu. Shod je otvoril tovariš Koleča ter v imenu vodstva pozdravi gosp. dež. poslanca in profesor Evg. Jarca in vse navzoče zborovalce ter poda besedo gosp. profesor Jarca, ki je s kratkimi in temeljitimi potezami razložil načela Slovenske Ljudske Stranke, kakor tudi težnje železničarjev, kako da jih tarejo nadloge, slabe plače, slabe železničarske službene razmere. Da pa se bode vse to zboljšalo, to se pa mora izvršiti le potom zakonodaje v državnem zboru, in Slovenska Ljudska Stranka bode vedno stala na stališču za zboljšanje plače in zboljšanje gospodarstvenih razmer železničarjev. Potem stavi več vprašanj železničarjev in obljubi ter opozarja, da kadar bodo kaj imeli, naj se potom organizacije njemu sporočijo, ker bode on kakor cela stranka deloval, da se njih upravičene želje bodo upoštevale in kolikor mogoče tudi izpolnile. Nato povzame besedo

tovariš Koleča, ki je poslan v imenu vodstva Prometne Zveze, da ustanovi plačilnico Novo mesto. Člani te plačilnice morajo ponosni biti, da je po tako kratkem času pristopilo toliko članov, da bi smeli ustanoviti svojo skupino. Razloži pomen in namen Prometne Zveze, kaj da ona nudi svojim članom, razloži stanje in delovanje zadnjega občnega zbora. Kako koristna in potrebna pa da je organizacija za vsakega železničarja, našteva razne slučaje. Kako koristna je pa tudi mrtvaška odpravnina, ker veliko jih je, ki se morajo vsled dolgotrajne bolezni zadolžiti. Sedaj pa pride še nesrečna smrt, ki pograbí očeta ali mater in ni potrebne denarja, da bi mogla pošteno spraviti pokojnika k zadnjemu počitku. Tukaj pa nudi Prometna Zveza malo pomoč 200 kron, vsoto, s katero morejo pokojnika primerno pokopati, in tako je obrisana solza žalosti. Opozarja pa, da prvi pogoj organiziranega železničarja je, da mirno, marljivo in pošteno opravlja vsakteri svojo službo, da se varujejo osobito žganjepitja, katero nobenemu nič ne hasne, pač pa veliko škoduje, ker jemlje ugled in priljubljenost pri predstojnikih. Navdušuje zborovalce, da naj vsi navdušeno agitirajo za svojo organizacijo. Prebere došlo pismo voditelja plačilnice Zatičina, gospoda Medveda, ki se poslavlja od teh članov, ki so pristopili k novi plačilnici, ker jih navdušuje k pravim idejam zvestega železničarja, priporoča, naj na novega voditelja Breznika stavijo vse zaupanje. Nato zaključí shod.

Občinske volitve v Litiji so razpisane na 20. junija popoldne od 1. do 4. ure. Župan je imel dosti skrbi z določitvijo dneva volitve, kateri dan bi pratika kazala ugodno vreme za liberalno stranko. Toda bodisi dan katerikoli, dan volitve bo velekritičen dan za liberalno stranko. Značilno je, da se župan ni prav nič oziral na delavce volilce. Radi delavcev bi morala biti volitev v nedeljo. Toda liberalna stranka noče poznati delavca. Pač smemo biti prepričani, da bodo sebi podrejene delavce terorizirali in jih tirali na volišče, na pomoč propadajoči stranki. Toda naj se nihče ne pusti več strahovati, liberalcu naj sploh nihče ne kaže glasovnic, tudi svojem gospodarju ne. Pri volitvah si sam svoj gospod. Vsak slučaj strahovanja, žuganja ali podkupovanja nam naznanite; pazili bomo na vse. Pozivljamo vse delavce volilce, bodisi v tovarnah ali drugod, da je vaša moška dolžnost, da za volilni popoldne vzamete dopust. Nihče vam ne sme braniti dopusta, če je še tako važno delo; bolj kot vse drugo so važne volitve. Prvikrat imate pravico po zaslugi S. L. S. stopiti na volišče, poslužite se te pravice in pomagajte streti gosposko stranko, ki ni imela za delavca nič drugega kot zaničevanje.

Epizoda iz idrijskih volilnih dni. Na hišah nalepljeni plakati so pred volitvijo z velikimi črkami pozivali občinstvo: »Proč s klerikalci, proč« itd. Na teh plakatih, ki je bila tudi lista onih, ki so imeli nalogo pristati S. L. S. »zadnji« udarec dati, svetilo se je ime nekoga, ki je medtem, o so plakati tako govorili, pred grand klerikalcem klečal in mu slovesno zatrdil, da se odpove vsemu, kar je »protiklerikalno«, a bil je ta mož figa. Take značaje kaj radi prepustimo nasprotnikom. S takimi možmi se S. L. S. ne bavi.

Taki so, kakoršen je bil Deoklecijan. Iz Idrije se nam piše: Dobro so še nam vsem v spominu vsi »Parte«, ki so jih tekom zadnjih 15 let »klerikalcem« v Idriji pisali razni nasprotni listi; enako vsi ustmeni »Parte« na raznih shodih, priredbah in demonstracijah. Tako so delali vsi nasprotniki »klerikalcev« že od Deoklecijana (okrog leta 300) sem. Dioklecijan je tudi dal znamke kovati, ki naj bi vsem potomcem pričale, da je on že vse »klerikalce« na Španskem iztrebil, in ni bil kak zadolžen občan, ampak mogočen rimski imperator, pa se je grozno urezal. Tako delajo še vedno naši neprijatelji in še par »zagrizenih klerikalnih revšet«, za katere se nihče več ne zmeni; zopet v tretje so videli v tistih penzionistih, ki gredo vsak dan k maši, zadnje ostanke »klerikalizma« v Idriji. A kakor se je vsem njihovim prednikom zgodilo, to so doživeli tudi naši nasprotniki v nedeljo dne 28. maja, ko je prodirajoča moč S. L. S. v Idriji pokazala, da bi mogle roke po 559 prstov imeti, da bi bila trditev nasprotnikov resnična. A tudi ta številka še ne pove vsega; lahko trdimo, da bi mogla biti še veliko večja, da bi bila prava. Dandanes, ko so si priborili vodi-

telji S. L. S. na začrtani ravni poti s svojim nesebičnim delovanjem za blagor ljudstva politično moč v deželi in spoštovanje v državi, mora biti vsak, ki ne vidi zdravega prodiranja načel S. L. S., pač vsakdo ali kratkoviden ali pa sebičnež — drugega ni mogoče, — kdor se tej moči S. L. S. upira. Zato sino pa izid občinske volitve v nedeljo z veseljem pozdravili in vidimo v našem uspehu lepšo bodočnost naše Idrije.

Med brati in sestrami.

Iz Bohinjske Bistrice. Na binkoštni ponedeljek so se pritihtapili jeseniški socialni demokrati s svojim kandidatom dr. Dermotom na Bohinjsko Bistrico, da bi pri nas vjeli kaj glasov za državnozborske volitve za svojo propadajočo stranko. V hotelu Rodica je njih kandidat otvoril shod kot sklicatelj in kot glavni govornik nato prevzel besedo ter takoj začel vezati tiste otrobe, ki so na socialno-demokratskih shodih na dnevnem redu. Največ je vedel povedati o puškah in kanonih, o ladjah in sploh o militarizmu. Nato je prišel na draginjo in davke, ki tarejo kmeta in delavca; vsega tega krivi so pa edino le poslanci S. L. S. Seveda tega govornik ni omenil, da druge države namreč take države, kjer je popolnoma socialno-demokratska vlada, izdajajo za oboževanje še enkrat toliko, kolikor izda naša država. Po eni strani omenja govornik, da so socialni demokrati vseh držav združeni, po drugi strani pa isti socialni demokrati odbijajo za našo državo to, kar pri drugih državah enoglasno sklepajo. To je dokaz, da je tem osrečevalcem ljudstva le na tem, da bi bila naša država v slučaju kakega konflikta z drugimi državami, nepripravljena, in da bi v takem slučaju, kar je tudi popolnoma lahko mogoče, morala propasti. Govornik je omenjal, da ako bodo izvoljeni socialno-demokratski poslanci, da potem ne bode ne davkov, ne draginje in tudi ne vojske, in ker ne bode vojske, potem tudi kanonov in vojnih ladij ne bode treba. O srečni časi, katere bomo še čakali pod prihodnjo socialno-demokratsko vlado, ker ves denar, ki gre sedaj za vojaštvo, bodo prihodnji socialno-demokratski poslanci razdelili med svoje volilce. To bodo res zlati časi. Govornik je trdil, da je naše ljudstvo v izobrazbi proti drugim državami še daleč doli za Azijo. Mi pa pravimo, da je naše ljudstvo že toliko izobraženo, da ve, da tisti srečni časi, katere nam obetajo socialni demokrati, niti še doli za Azijo niso, ker ako nam bodo socialni demokrati prirejali boljše čase, jih sploh nikdar dosegli ne bomo. Slednjič je govornik svoj klaverno govor dokončal s priporočevanjem, da naj na dan volitve odda vsak svoj glas socialno-demokratski stranki. Nato se je še oglasilo k besedi par rdečkarjev, ki pa so vsi enoinisto premlevali. Vsi govorniki so se v svojih govorih zaletavali edinole v kanone in vojne ladje, ik so po njih mnenju tako strašansko nepotrebni. Le eden izmed teh govornikov je s strahom omenjal tudi krivico, katero hoče država napraviti s tem, da hoče povišati davek na žganje. Seveda smo ga mi takoj obsodili, da mora to biti en strasten alkoholist, ker se tako boji, da bi se žganje ne podražilo. K sklepu shoda se je oglasil k besedi še neki rdeči železničar z Jesenic. Ponosno se je skliceval, da je bil vojak in da je služil pri mornarici, in on kot izkušen mornar je konstatiral, da v naši državi sploh velikih ladij ni potreba. Mogoče da so takrat, ko je on služil pri mornarici, imeli le navadne ribiške čolne, zatoraj se nikakor ne more sprijazniti z mislijo, da bi zamoglo sedaj biti drugače. Mi smo jim pustili mirno zborovati, ker smo bili radovedni, kaj nam bodo natvezili. Šele po sklepu shoda smo jim povedali nekaj grenkih, da smo jim tisto sladko navdušenje, katerega so imeli, ko so gledali svojega kandidata, ki se je tako krepko zaletaval v kanone in ladje, nekoliko ogrenili. Kakor so prej s trdimi koraki prišli, tako so potem tudi klaverno odšli, ker so spoznali, da v Bohinju ni mesta zanje. Najodločnejši odgovor pa jim bomo dali dne 13. junija z našimi glasovnicami, ko jim bomo strmoglavili njih kandidata dr. Zmota, pardon dr. Dermoto tako, da ga nikdar več ne bo mikalo priti v Bohinj po glasove.

Iz Idrije. Naši liberalci in liberalčki so imeli pretekli teden slabe čase; najprej so se s socialnimi demokrati sprli, pri agitaciji sami pa tudi ni bilo veliko sreče. Tav-

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačijo, Vaše spanje postane zdravo, Vaša dobra počutnost se zopet vrne, ako vporabljate pristni Feller-jev fluid s znamko „Elsafluid“. Dvanajstotica za poizkušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E.V.Feller v Stubici, Elsatrg 264 (Hrvatsko).

zes je dobil na shodu toliko falotov in sleparjev na glavo, da jih ne bo zlepa pozabil, Novak je pa preveč silil v senco bajonetov in doživel blamažo, ki je tudi ne bo pozabil. Oba slučaja treba pojasniti! Glavni lokal za agitacijo je bil namreč naš slavniti notarijat; ako voliš z nami, plačajš toliko, ako ne, bo pismo dražje, se je pritiskalo na stranke, in sicer v toliki meri, kakor se je govorilo, da je nekdo na javnem shodu tako počenjanje kritikoval. Tedaj pa nastopi večni kandidat Tavzes in v izbranih besedah pobija trditve o agitaciji v notarijatu; in res bi bilo vse prav in dobro, ako bi ne bil nekdo navzoč, ki je vse to sam videl in resnico kot priča potrdil. Takrat se je pa vsulo na ubogega Tavzesa, da sam ni vedel, kdaj jo je iz dvorane pobral. Na dan volitve pa je bil našim liberalcem posebno L. Lapajne napoti; on je bil zaupnik naše stranke in je ves dan na volilce pridno pazil. Ker je tako nasprotnikom marsikatero nakano prepričal, so hoteli z demonstracijo svojo jezo nad Lapajnetom zlititi; pred našim konsumnim društvom se je namreč po volitvi zvečer zbralo vse polno dijakov in enakih junakov, med njimi tudi naš dični Julij Novak. Demonstracija in ogorčenje bi se moralo pričeti, tedaj pa stopi orožnik pred Novaka s poveljem, da se takoj odstrani, sicer bo aretiran. In glejte: veliki Sokol in vodja liberalcev jo s povešeno glavo popiha domov, za njim pa vse ostalo »ogorčeno« ljudstvo, in tako je bilo demonstracije konec. Mi smo orožništvu hvaležni, da je vendar enkrat tiste tiče spoznalo, ki v Idriji ogorčenje umetno goje in so krivi vseh stvari zadnjih 10 let. — Kako se je delalo pri volitvi, le en slučaj. Pri škrutinju v II. razredu so pomagali tudi naši zaupniki, da je hitreje šlo. Ko so našli liberalne glasove, je nastala tišina, še večja je postala, ko so šteli demokratske, ker jih je bilo več; tedaj pa poigrabi J. Novak, ki niti v komisiji ni bil, glasovnice s pripombo, da zaupniki nimajo pravice šteti, in prav gotovo bi se bilo nekaj glasov »izgubilo«, ako bi ne bil neizkušeni Stranecki sam liberalcem računa prekrizal. Ker je bilo namreč število v drugem razredu oddanih glasov znano, rezultat liberalnih in demokratskih glasov pa tudi, je Stranecki odštel oboje od skupne svote in dobil 133 naših glasov kot največje od vseh treh strank. Tako smo prišli do rezultata in zmagali, marsikdo pa je prepričan, da je bila naša zmaga tudi v prvem razredu. Vsi ti porazi so liberalce tako poparili, da so hoteli rekurirati, na zaupnem sestanku pa sta bila samo Tavzes in Novak za to, vsi ostali pa proti; čemu revno Novak želi, da se volitve ovržejo, ve sam najbolje, pa tudi mi bomo o priliki to zadevo pojasnili. Mi danes le to povemo, da smo z izidom zadovoljni in veselili vrlih mož, ki bodo našo stranko zastopali: kličemo jim, naj krepko delajo v prid dobre stvari ne oziraje se na blatenja in obrekovanja v nasprotnem časopisju. Kako se liberalci naših mož boje, dokazuje izmišljena laž, da se je gosp. nadoskrbniku Vitovšu kandidatura vsilila, kar je navadna liberalna laž; Vitovš je kandidaturu prostovoljno prevzel, ker je bil svojčas že naš kandidat, liberalno in demokratsko kandidaturu pa je zavrnil. Uprav med uradniki bi bilo želeti več tako značajnih mož kakor so naši kandidati v drugem razredu!

Odgovor »Naprejevalu« dopisniku v Radovljici. »Naprej« piše, da sem na obnem zboru K. s. p. društva v Radovljici, kot delavski zastopnik jako gorko pritrjeval poslancu Pogačniku, kar rad in z veseljem priznam. Tako bom delal prav gotovo tudi še naprej, ker sem popolnoma prepričan, da je bil poslanec Pogačnik vedno na svojem mestu, ker je »Slovenski klub«, ki mu pripada tudi poslanec Pogačnik, bil vedno na pravi poti, bodisi v verskem, narodnem ali gospodarskem oziru. Krepko in neustrašeno je vedno zastopal ljudske koristi, o katerih imenovani dopisnik in sploh vsi rdeči mračnjaki niti pojma nimajo. Vaše načelo je, da imate le sami ugodnosti, pa je vse dobro, vsi drugi stanovi naj po vaših mislih izginejo, seveda v prvi vrsti kmet, brez katerega delavec sploh obstati ne more. Judovski špekulanti na žitnih borzah in živinskih trgih, od katerih je dandanes odvisno vse gospodarsko stanje in napredek in ki povzročajo, da se od dne do dne cene živil dvigajo in da se splošna draginja vedno množi, taki odehruhi naj bi po vaših mislih ostali na površju

in ž njimi seveda tudi vsi rdeči mračnjaki o takih dalekosežnih delavskih koristih niti pojma nimajo. Zato bomo jaz in vsi zavodni kršč. socialni delavci poslancem, ki tako dobro poznajo vse stanovske težnje in znajo tako organizirano in odločno nastopiti za splošne ljudske koristi, vedno gorko pritrjevali in odobravalni njih nastope, če tudi vsi soc. demokrati od jeze popokate. Če bi bil pa vedel, da je eden rdečih petelinov slučajno navzoč, bi bil še bolj glasno nastopil in kaj več povedal. Nadalje slovesno izjavljam, da me jako veseli, da, še celo ponosen sem nato, kar mi očita oni mračnjak, da se bojim na Jesenicah stvari, o kateri sem popolnoma prepričan, da bi škodovala kmetu in delavcu. Dobro vem, ako se mi okuži, izhira in pogine zadnja krava, ki mi, lahko rečem, daje eno tretjino hrane me zadene občutna nesreča in ravno isto je pri kmetu in delavcu, ker mleko bi se brez dvoma podražilo, če bi ga sploh kaj bilo za dobiti, osobito za male otroke in tukaj bi bilo delavstvo najobčutnejše prizadeto. Dvomim, če bi bili soc. demokrati izvzeti. Ravno tako je tudi s prašiči, ki jih imamo po večini vsi delavci na Savi, Jesenicah in Javorniku, kar je po mojih mislih eden najvažnejših pripomočkov za omejitev draginje mesa. Brez dvoma je vse hvale vredno, da se delavske žene kaj krepko zavzemajo za prašičerejo. Po mojih mislih je delavec še vedno na boljšem, če plača mlade prašiče nekaj kronic dražje, da so zdravi in neokuženi, kakor pa, če jih dobi prav poceni in jih redi 3 do 4 mesece, za kar je moral vsak mesec odtegniti precejšnjo vsoto, potem pa mu poginejo vsled kužne bolezni. Zato po mojih mislih, ne samo jaz, ampak vsak pošten trezno misleči človek, se upravičeno boji vsake kuge. Prav posebno se je treba bati živinske kuge v kmečkih in sploh v vseh delavskih in ljudskih želodcih, ki bi utegnili nastati vsled živinske kuge na gobcu in parkljih; to naj si zapomni vsa rdeča garda in tudi imenovani dopisnik, ki sploh še danes ne ve, kaj da pravzaprav hoče. I. K.

Jesenice. Bliža se 13. junij. Treba je biti na jasnem, koga bomo volili. Socialni demokratje so spremljevali dr. Drmoto povsod na ogled. Sodrug Zugovitz je že en par škornjev strgal. Bahajo se, kaj bo njih kandidat storil zanje, lažejo se, kaj so prejšnji poslanci storili, posebno čez Pogačnika lažejo. Mi pa pravimo, da je Pogačnik več storil kot vsi socialni demokratje. On je bil v »Slovenskem klubu«, kateri je poslal dr. Kreka in J. Gostinčarja v odsek za starostno zavarovanje. Ta dva sta delala in pametne stvari predlagala, a socialni demokratje so z dolgimi govori in nesprejemljivimi predlogi zavlačevali zadeve, delavstvu v korist. No, sociji, kdo je delal, da se starostno zavarovanje vpelje? Mar vaši, ki so zavlačevali samo zaradi tega, da ni odsek rešil vseh paragrafov. Kdo je bil zoper povišanje dohodninskega davka tistih, ki imajo čez 10.000 dohodkov. Zakaj ste bili zoper? Zato, ker bi bili s tem vaši kompanjoni Judi prizadeti. Namesto za delavstvo skrbe za Jude. Kljub temu se še upate vpiti, zakaj smo za Pogačnika. Vsak delavec, kdor ima kaj pameti, bo njega volil, keron pripada S. L. S., ki dela za vse stanovce, a ne samo za Jude kot socialni demokrati. Ali je kdo res tako neumen, da misli, da bi en slovenski socialno-demokratski poslanec kaj koristnega naredil? Delavci, kdo je vzrok, da se je meso zopet podražilo? Mar ne socialni demokratje s svojimi neumnimi predlogi o draginji, ki draginjo vidijo le pri kmetu, pri borzni špekulaciji pa ne, kjer so vaši judovski voditelji. Vpijte in lagajte kakor vam drago, poslanec bo Pogačnik, ker dela s S. L. S. za ljudstvo. Dr. Drmeta bo pa zopet za eno dobo kandidatni penzionist. Mi kršč. socialni delavci bomo volili Pogačnika, v drugih okrajih bodo pa kmetje dr. Kreka in Gostinčarja. Na Savi tudi agitirajo za Drmeta s tem, da bo delal na to, da gre vera dol, živež gor. A kdor ima take nesramneže za volilce, ne bo imel glasov. Imena zve Drmeta v uredništvu »Naše Moči«. Zato pa, kršč. soc. delavstvo, v boj 13. junija, da častno zmaga naš kandidat Jožef Pogačnik v Podnartu. Proč z ljudmi, ki nimajo verskega prepričanja, zato tudi nimajo ljubezni in usmiljenja do delavstva.

Sava. Lažnjivim socialnim demokratom že primanjkuje snovi za agitacijo. Poslužujejo se vseh neumnosti. Agitirajo že s Čebulom, da je rekel na shodu, da bo socialnega

demokrata volil. Mi se dobro spominjamo, kaj je Čebul govoril, in rdečkarji ste pa v svoji zaslepljenosti slabega spomina in kratke pameti. S tem ne bo nič. Volilci delavci, zabrusite jim v obraz, da z lažjo se ne pride daleč, in Drmeta tudi ne bo prišel v državni zbor. Volili bomo Pogačnika. Kdor dvomi, da ne bo napisal pravilno imena našega kandidata, naj se oglasi pri političnem društvu v Delavskem domu, kjer ima društvo sedež.

Tobačno delavstvo.

V pokoj so stopile: Marija Turk, ki je bila 40 let v tovarni, nadalje Pavla Cirman, Marija Keršič in Marija Šustar.

Vsi člani in članice naših društev se vabijo, da se udeležijo slavlja povodom blagoslovitve zastave Šentpeterskega prosvetnega društva. Blagoslovljenje se vrši prihodnjo nedeljo.

Krvoses kapitalizem.

Trpljenje tržaških služkinj. — Tržaški »Piccolo« je pred kratkim pisal o dveh dogodkih, ki morata tudi nas zanimati. Mar: s komu je že znano, da ko gospodar poslu, ali nasprotno, službo odpove, da potem skoro ni mogoče vsled šikane več pri hiši ostati. Tako se je zgodilo pred nekaj časom nekemu dekletu, ki je pred določenim rokom zahtevala svojo službeno knjižico. Gospa ji je rekla, naj gre na policijo ponjo. Dekle je šlo res tja, a na policiji se ji je reklo, da mora toliko časa v zapor, da izpolni isti čas, ki bi ga morala pri gospodarju izpopolniti. Tako je morala iti v spremstvu dveh redarjev v ulico Tigar. V začetku je šla popolnoma mirno, ko so pa dospeli tik cerkve sv. Antona, steče hitro in skoči v kanal. Ko so jo potegnili iz vode, so jo odpeljali v bolnišnico, ker je zdravnik izjavil, da si je s tem nakopala bolezen morda za celo življenje. Drug slučaj: Pred kratkim je neka gospa obdolžila svojo služkinjo tatvine. Dekle se je opravičevalo, da ni res da ji smejo vse pregledati in preiskati, in da ne bodo mogli ničesar najti. Gospa ji ni hotela verjeti ter jo je naznanila policiji. Na policiji tudi njenemu opravičevanju niso verovali, marveč so jo obsodili, da mora v preiskovalni zapor. Medtem, ko je čakala na voz, s katerim bi jo odpeljali v zapor, se je dvakrat s tako silo z glavo zaletela v zid, da so morali poklicati zdravnika, ki je odredil, naj se odpelje v bolnišnico, ker se je zelo poškodovala. Stvari, ki se v takih in enakih slučajih dogajajo, nikakor ne moremo odobravati, in kažejo le žalostni znak časa. Tukaj je potrebna vsestranska pomoč, posebno samoobramba. Imamo že ustanovljeno organizacijo, skupino J. S. Z., ki šteje nad 100 članic, in želeli je, da bi se še bolj razvila in okrepila. Zato vsi, ki vam je na tem, da bo strokovno združevanje napredovalo, delujte, da se i v Trstu ojači in okrepi Jugoslovanska Strokovna Zveza!

Našim gospodarstvom
priporočamo priznani najboljši pri-
datek za kavo „**Zagrebski pravi**
FRANCK“ s kavnim mlinčkom, kot
izvrstni domači izdelek.

A. ŽIBERT

-- LJUBLJANA --

PREŠERNOVA ULICA

PRIPOROČA SVOJO VELIKO

ZALOGO ČEVLJEV

DOMAČEGA IZDELKA.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet l. 1909 čez 83 milijonov K.
Stanje vlog čez 21 milijonov K.
Lastna glavica
K 503.575-98.

Ljudska posojilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8

pritličje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema **hranilne vloge** vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure pop.
ter jih obrestuje **4 1/2 %** brez
po odbitka,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4-50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj
prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto-
hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; Josip
Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki:
Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu
n. Lj.; Fran Povše, vodja, graščak, drž. in
dež. posl.; Anton Kobi, posest. in trg., Breg
pri Borovni; Karol Kauschegg, veleposest.
v Ljubljani; Matija Kolar, stolni dekan v
v Ljubljani; Ivan Krežar, svetnik trg. in
obr. zborn. in hišni posest. v Ljubljani; Fran
Leskovic, hišni posestnik in blag. „Ljudske
posojil.“; Ivan Pollak ml., tov.; Karol
Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani;
Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh vseh veselih in žalostnih
dogodkih „Slovenske Straže“!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. MERSOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, no-
gavic, otroške obleke in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov,
zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo
zalogo izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Novosti
v konfekciji za dame.

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj tr-
pežne in natančne, dobe
se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Uni-
on“ v Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti. 1
Svetovnoznano najfinejše blago po najnižjih cenah.

Agitirajte za naše glasilo
„Naša Moč“!

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila

Postrežba poštena in zanesljiva.
Cene najnižje.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina za:
gospode, dame, dečke, deklice

Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „PRI KRONI“ Mr. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste

priporočata sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bole-
činam, steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 krono.
Kaplje za želodec, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spešujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kaplje zoper želodčni krč,
steklenica 40 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kaplje proti zobobolu,
steklenica 20 vin.
„Stadin“ za otroke.
Obliž za kurja očesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škat-
lica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatlica
30 vin.
Posipalni prašek, proti ognji-
vanju otrok in proti potenju
nog, škatlica 50 vin., 6 škatlic
2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju
po udih, steklenica 1 krono.
Ribje olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstra-
nitev kurjih oči, bradavic in
trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odva-
jalno, krepilno in slast po-
spešujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za lase, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrstno pri-
moček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kr. 60 vin., in 4 kr. 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dici (Bleichsucht) mala škatlica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

**Dežnike in
solnčnike**

domačega izdelka

najboljše kakovosti, pri-
poročata po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Usojam si naznaniti častitim odjemalcem, da
sem odprl na Tržaški cesti št. 1

„pri Kerčonu“ filialo

moje trgovine z železnino, hiš-
nega in kuhinjskega orodja.

Blagovolite mi tudi nadalje ohraniti cenjeno
naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem **Stefan Nagy**

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!

Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekomorska družba

Veljavne vožne liste (Šifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „KMETSKA
POSJOJILNICA“ nasproti gostilne pri „FIGOVCU“.

IVAN JAK IN SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

**voznih koles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

Tisk Katoliške Tiskarne.